

Kamperen aan de voet van de bergen

Piemonte: de andere kant van de drukte

Piemonte is van de Italianen, zo schaars zijn de toeristen hier altijd nog. Vanaf de camping kun je je zó storten in het avondlijk flaneren. Op zijn Italiaans, dus laat de korte broek maar op de camping. Hier besef je weer waarom je voor Italië kiest.

Natuurlijk, van Turijn hebben we allemaal wel eens gehoord. Fiat, Juventus, de Olympische Spelen en... En dan houdt het wel zo'n beetje op. Blijkbaar vormen de Alpen tussen het Mont Blancmassief en de Middellandse Zee een onneembare barrière. Hier ligt een zalig stukje Italië onbekend te zijn. Ooit gehoord van het leuke Lago di Viverone, tussen de steden Ivrea en Biella? Zuidelijker ligt Cuneo, een streling voor de zinnen. Voordat je bij de Middellandse Zee uitkomt, gaat de weg over de Col de Tende door een klein stukje Frankrijk. Maar de kuststrook is weer onmiskenbaar Italiaans: het mondaine Ligurië. Wij blijven in het rustige deel van de grensstreek, in Piemonte. Letterlijk 'aan de voet van de bergen'.

Pas of tunnel

Piemonte en het aangrenzende Valle d'Aosta vormen samen de noordwestelijke grensprovincies van Italië. Die grens bestond voornamelijk uit vrijwel onbegaanbare bergpassen, maar sinds de opening van tunnels is de verbinding met Frankrijk en Zwitserland wat makkelijker. Helaas worden die nogal eens gesloten, omdat vrachtwagens vooral tunnels uitkiezen om in brand te vliegen. Van de paswegen is eigenlijk alleen die van Montgenevre (via Briançon) redelijk geschikt om er met een caravan te rijden. Voor een tunnel heb je de keus tussen de Fréjus-, de Mont Blanc- en de Grote Sint Bernhardtunnel. Wij nemen de Sint Bernhardpas. Met een caravan van maar 1,80 meter breed durven we dat wel aan. Maar dan nog is het soms passen en meten om tegemoetkomende bussen voorbij te laten. Je krijgt dan wel de schitterende col bij het Sint Bernhardklooster en het imponerende ijsmeer als cadeau. Na een stop in Aosta, de oude Romeinse vestingstad, komen we tenslotte bij onze eerste bestemming in Piemonte: het meer van Viverone.

Flaneerstrook

Viverone is een puur Italiaanse bestemming. Buitenlanders kom je hier nauwelijks tegen. Dat bepaalt in hoge mate de sfeer op de boulevard, waar langed de oever een flaneerstrook van een kleine kilometer is aangelegd. 's Avonds mengen we ons tussen de mensen: oudjes in het net, complete gezinnen en verliefde stelletjes. Maak niet de fout een korte broek aan

te trekken. Italianen kleden zich stijlvol, zeker tijdens het flaneren. Af en toe stop je bij een van de vele terrasjes, waar je onder het genot van een glaasje wijn alle voorbijgangers kunt bekijken. Italië op zijn puurst. De wijn komt uit de heuvels aan de overkant van het meer, kost anderhalve euro per glas en tintelt op de tong. Nu weet ik weer waarom ik hier ben.

Klein kampeerleed

Cuneo, in het zuiden van de provincie, ligt amper tachtig kilometer van de Middellandse Zee. Maar de stad wordt afgeschermd door een massieve bergketen, waar 's winters volop wordt geskid. We kiezen een camping bij een klein dorpje in de buurt, Peveragno. Als ik naar de achterkant van de caravan loop om de fietsen van de drager te halen, wacht me een verrassing. Even verrassend zal op dat moment de blik zijn van de Italiaanse boer, die langs de provinciale weg de afgebroken restanten bekijkt van wat ooit mijn fietsenbevestiging was. Dat onderdeel kent hij niet van z'n Vespa... We hebben dikke mazzel, want de buitenste fiets wordt nog maar door de wielriempjes vastgehouden en is als door een wonder aan de andere fiets blijven hangen. Dat wens je een drie maanden oude sportfiets toch niet toe: op de Strada Nazionale vermorzeld worden door een Ivecotruck...

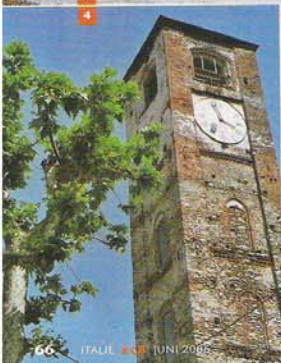
Nog wat klein kampeerleed. De keukenkraan begeeft het. Water tappen kan ook in de toiletruimte, maar met het grootste deel van de vakantie nog voor de boeg, is dat geen lekker vooruitzicht. Geen nood, ik moet toch naar een winkel voor een nieuwe fietsdraagarm. Kranen zullen ze er ook wel verkopen. Na een dag doet de pomp het niet meer. Ook de toiletpomp weigert dienst. Ai, dat riekt naar elektrische problemen. Na een paar uur in de hitte ondersteboven hangen in het keukenkastje, vind ik uiteindelijk het euvel. Twee verscholen draadjes, die kortsluiting veroorzaakten. Dat is vlug verholpen, en met een nieuwe zekering van de brommerwinkel naast de camping werkt alles weer. Mijn triomfkreet moet ver buiten de camping te horen zijn geweest. Dankbaar pak ik een koel biertje van mijn vrouw aan. Er zijn veel momenten van geluk op een camping. Dit is er zo eentje.

Cuneo

Cuneo is een openbaring: allure die je niet verwacht. Brede boulevards met schitterende barokgebouwen, waar je als voetganger heerlijk in de schaduw kunt lopen. Langs de vele winkels die onder de statige arcaden lekker koel blijven. Echt een leuke stad, waar het ook 's avonds gezellig is. Het dal even voorbij Cuneo is volgepropt met leuke dorpjes. Je zit hier aan de voet van de bergen (Piemonte, inderdaad), maar die gaan vrij abrupt over in de Povlakte. Die kun je zonder veel inspanning met de fiets verkennen. Echt doen. In een rond Peveragno wemelt het van de grappige kerkjes, elk met een eigen klokkentoren in typische Piemontestijl. En dat zul je weten ook - vooral zo rond een uur of twaalf. In een wisselend tempo krijg je ruim honderd klokslagen om je oren. Als je denkt de kakofonie te hebben overleefd, komt er altijd nog wel eentje na. Twaalf keer.

Per trein naar Turijn

We stijgen weer iets naar het noorden, voor onze laatste bestemming in Piemonte: Turijn. De

- 1 Een leuk dorp in de buurt van Peveragno. Dit is Chiusa di Pesio
- 2 De Grote Sint Bernhardpas verbindt het Zwitserse Val d'Entremont en het Italiaanse Valle d'Aosta. Hoogste punt 2.469 meter. Niet voor grote caravans
- 3 Turijn: schitterende, overdekte binnentuinen met winkels
- 4 Klokkentoren in herkenbare Piemontestijl in Peveragno
- 5 Dorpsfeestje in Chiusa di Pesio
- 6 En hier komt een heerlijk 'brouwsel' van: wijn!

gemeentecamping is ons wat te druk, dus kiezen we voor een romantisch stadje vlakbij, Avigliana. Turijn zelf kun je het beste per trein bezoeken, want de verkeers- en parkeerchaos is voor niet-Italianen een ramp. Een treinreis in Italië is een avontuur op zich. Wie de strapatsen van onze eigen NS is gewend, komt in Italië volop aan zijn trekken. Het heeft iets wat tussen een klucht en een opera in zit, en beide zijn de Italiaan op het lijf geschreven. Eén van de Nederlandse vooroordelen over Italië is dat er elke week wel ergens een staking is. En ja hoor, bij toeval horen we dat tijdens ons geplande bezoek aan Turijn het spoor in Italië plat gaat. Hoezo vooroordelen? Dan maar een dag eerder naar de stad van Fiat en Juventus. In het station van Avigliana is een kaartjesautomaat, waar je óf Italiaan óf rechtsgeleerde voor moet zijn om er een kaartje uit te toveren. We wenden ons maar tot de loketbeampte. Die wijst slechts naar de klok, en gaat verder met achter het loket zitten. Tien minuten voor de komst van de trein gaat het poortje aarzelend open. Dat blijkt het vaste ritueel. Twee retourtjes Turijn vergen een aantal ingewikkelde administratieve handelingen, met als resultaat twee enorme tickets, waar een NS-kaartje tien keer in past. Efficiënt? Nee, maar wel de hele week geldig en voor drie euro kun je twintig kilometer heen en terug.

Net als Parijs

Turijn was ooit de eerste hoofdstad van Italië, toen Rome nog onder pauselijk bevel stond. Het is een gezellige, barokke studentenstad, die een beetje aan Parijs doet denken. Niet wat omvang betreft, maar met dezelfde fraaie binnenpleinen, die door een glazen dak in metalen spouwen

gefilterd daglicht binnenlaten. Een chique, maar sfeervolle ambiance. Heel apart is het wonderlijke Mole Antonelli-gebouw, bij de opening in 1897 het hoogste bouwwerk van de wereld. Net als de Eiffeltoren doet het gevaarte vooral dienst als symbool, maar het gebouw in Turijn herbergt ook een museum. Het zit de Italianen nog steeds dwars dat hun Mole niet zo beroemd is als 'dat ding in Parijs'. Natuurlijk is er een ereplaats voor Victor Emanuel II op het centrale plein, want hier begon de revolutie die uiteindelijk uitmondde in de stichting van de staat Italië. Elk zichzelf respecterende stad in Italië heeft wel een straat of plein met de namen van de helden van de revolutie – Cavour, Garibaldi, Mazzini en natuurlijk de eerste koning, Victor Emanuel II.

Couleur locale

Als we aan het einde van de dag het station van Turijn opzoeken voor de terugreis, vragen we ons af of de spoorwegen nog iets voor ons in petto hebben. We worden niet teleurgesteld. In de bloedhete coupé staan alle ramen wagenwijd open, maar een figuur in operette-uniform komt getergd binnen met het bevel alle ramen onmiddellijk te sluiten. Als argument vang ik op dat de airco anders niet werkt, en dat de trein bij geheel open ramen geblokkeerd staat. Vooral het eerste argument komt ons zinnig over, dus we volgen het voorbeeld van onze medereizigers en sluiten het raam. Binnen twee minuten is de temperatuur in de wagon gestegen tot tropische waarden, en de trein staat nog steeds stil. We snakken naar adem, totdat er een kenner opstaat die de rit blijkbaar dagelijks maakt. Hij friemelt wat aan een stekkertje en vervolgens kunnen alle ramen weer

open. De airco was al kapot toen de wagon werd afgeleverd, legt hij uit. En met het losse stekkertje is de blokkade ook opgeheven. Het werkt. De trein zet zich in beweging, met alle ramen wijd open. Deze couleur locale kom je bij de NS toch niet tegen. De volgende dag staken de spoorwegen... Wat een heerlijk land is dit toch. Voor de vakantie dan, want o, je zult dit toch dagelijks op weg naar je werk moeten doormaken.

TEKST EN FOTO'S: KEES BREGMAN

- 7 Onbekende parel in Noordwest Italië: Lago di Viverone
- 8 Voor 35 toeristische kampeersplek op camping Il Melo in Peveragno
- 9 De Mole Antonelli in Turijn was ooit het hoogste gebouw ter wereld
- 10 Zelfgeplukte paddenstoelen te koop in Peveragno
- 11 Peveragno, de leukste buurtwinkeljes

Campings

1 Camping La Rocca, Lungo Lago 35, I-13886 Viverone (bij Biella), (0039) 1619 8416, www.la-rocca.org. Open van 15 maart t/m 15 oktober. Terrein van 0,8 ha, met 47 toeristische staanplaatsen en 17 vaste. Sanitair weinig comfortabel. Luxe zwembad. Ligging aan het Lago di Viverone, met een riant terras aan een flaneurboulevard. Levensmiddelen beperkt verkrijgbaar. Snackbar, bar, restaurant. Supermarkt 800 meter. Sympathieke beheerders. Huuraccommodatie. **Tarief:** staanplaats € 7,50, volwassene € 5,50, kind 3 t/m 12 jaar € 4, 3A stroom € 1,50 hond gratis, douche € 0,77.

2 Camping Avigliana Lacs, Via Giaveno 23, I-10051 Avigliana, (0039) 11 9369142, e-mail campinglacs@libero.it. Hele jaar geopend. Terrein van 1,4 ha met 30 toeristische staanplaatsen en 12 vaste. Mooie terrascamping nabij prachtige meren. Voorzieningen wat verouderd. Levensmiddelen beperkt verkrijgbaar. Bar en snackbar. Restaurantjes op loopafstand. Brood op bestelling. Turijn op dertig kilometer. **Tarief:** volwassene € 4,50; kind 12 t/m 16 jaar € 2,50, caravan of tent € 4,30, auto € 2, 3A stroom € 2,30, hond gratis.

3 Camping Il Melo, Via Don Peirone 57, I-12016 Peveragno (bij Cuneo), (0039) 171 383599, www.campingilmelo.it. Hele jaar geopend. Terrein van 1,1 ha met 35 toeristische staanplaatsen en 35 vaste. Modern sanitair, met een douche die op een elektronisch sleutelte werkt. Speeltuin. Pizzeria, bar, restaurant. **Tarief:** staanplaats € 5,80, volwassene € 4,80, kind 2 t/m 7 jaar € 3,80, kleine tent € 4,80, 6A stroom € 1,60, hond gratis, douche € 1.

Informatie

- Nationaal Italiaans Verkeersbureau, Stadhouderskade 2, 1054 ES Amsterdam, (020) 616 82 44, folderlijn 00800 0048 2542 (gratis), www.enit.it

- Agenzia Turistica Locale, Piazza V. Veneto 3, I-13900 Biella, (0039) 015 351 128, www.atl.biella.it

Veiligheid in tunnels

Op anwb.nl zijn testgegevens beschikbaar van de jaarlijkse tunneltest. Deze test voert de ANWB in samenwerking met de Europese zusterclubs uit. Wie de vakantieroute met de ANWB Routeplanner uitstippelt, krijgt de geteste tunnels op de route met een tunnelsymbool te zien. Met één klik op zo'n symbooltje heb je de meest recente testgegevens. Tips 'veilig door de tunnel' vind je op anwb.nl (zoekopdracht 'tunnel').

